

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου

Διοικήσεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Δημήτρης Δημητρίου, πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Γιώργος Κάρουλλας	Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Νίκος Γεωργίου	Μαρίνος Μουσιούπτας
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Αλεξάνδρα Ατταλίδου
Παύλος Μυλωνάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Νοεμβρίου και 8 Δεκεμβρίου 2021 και στις 12 και 19 Ιανουαρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ενημερώνοντάς την ότι το θέμα δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου παρέστησαν επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου και τα μη μέλη της κ. Γιώργος Λουκαΐδης και Μαρίνος Σιζόπουλος.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου, ώστε οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων πολιτικού κόμματος οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού του να μην υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, στο καταστατικό λειτουργίας των οποίων κατοχυρώνονται η δημοκρατική αρχή και η αρχή της αυτονομίας, να καθίστανται σεβαστές οι αποφάσεις των συλλογικών τους οργάνων, καθώς και να αποτρέπονται φαινόμενα καταστρατήγησης, προσβολής ή/και αναστολής της εφαρμογής των αποφάσεών τους.

Στο στάδιο της συζήτησης του προτεινόμενου νόμου, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν εν γένει επιφυλάξεις ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση. Ιδιαίτερα, την επιτροπή απασχόλησε η συμβατότητα των προνοιών του με το άρθρο 30 του συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα πρόσβασης εκάστου στη δικαιοσύνη, ζήτημα το οποίο επισημάνθηκε και σε σχετικό σημείωμα το οποίο υποβλήθηκε στην επιτροπή από την Υπηρεσία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής με ειδικότερη αναφορά σε σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Αναφορικά με τις εκφρασθείσες επιφυλάξεις, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας κατέθεσε στην επιτροπή σχετική γνωμάτευση με την οποία υποστηρίζεται ότι «δεν μπορεί να απαλειφθεί παντελώς η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, καθ' ότι αυτό θα ερχόταν σε αντίθεση με το άρθρο 30 του Συντάγματος». Συναφώς, η ίδια εκπρόσωπος εισηγήθηκε τροποποίηση του κειμένου της πρότασης νόμου, ώστε αφενός να διατηρείται ο δικαστικός έλεγχος όσον αφορά αποφάσεις πολιτικών κομμάτων οι οποίες σχετίζονται με χρηματοοικονομικά ζητήματα των πολιτικών κομμάτων όπως απαιτείται από τις συστάσεις της Επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίες υποβλήθηκαν κατά τον 3^ο γύρο αξιολόγησης της Κύπρου, και αφετέρου να εξαιρούνται αποφάσεις οι οποίες αφορούν πολιτική θέση ή διαδικασίες λειτουργίας του κόμματος. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι με την εισήγηση αυτή επιτυγχάνεται ισορροπία, καθότι απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η αποφυγή

κατάχρησης του δικαιώματος πρόσβασης στη δικαιοσύνη και των συνεπακόλουθων επιπτώσεων στην τήρηση των διαδικασιών πολιτικού κόμματος και εν γένει στον θεσμό των πολιτικών κομμάτων. Παράλληλα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι η επιβολή επιμέρους περιορισμών στο δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 30 του συντάγματος, εφόσον αυτοί διέπονται από την αρχή της αναλογικότητας, δεν προσκρούουν στον «πυρήνα» του δικαιώματος και ως εκ τούτου δεν ενέχουν στοιχεία αντισυνταγματικότητας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε με τις προτεινόμενες από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τροποποιήσεις, ενημερώνοντας την επιτροπή ότι αυτές ήταν αποτέλεσμα συνεννόησης με τα αρμόδια τμήματα του υπουργείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, υπό το φως των πιο πάνω, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου στη βάση της εισήγησης της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ώστε να διασαφηνιστεί ότι θα εκπίπτουν του δικαστικού ελέγχου οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων πολιτικού κόμματος οι οποίες αφορούν πολιτική θέση και διαδικασίες λειτουργίας του κόμματος, ενώ θα υπόκεινται σε τέτοιο έλεγχο αποφάσεις και διαδικασίες συλλογικών οργάνων πολιτικού κόμματος που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά ζητήματα του κόμματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου, όπως το κείμενό της έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

5 Απριλίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.02.062.180-2021

ΕΠ/ΝΧ,ΡΠ/ΜV